

พัศตราภรณ์ อินทรสุวรรณ 2550: การพัฒนาทักษะการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนการเคหะท่าทราย
กรุงเทพมหานคร ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ปราณี โพธิสุข,
Ph.D. 203 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิจารณ์ในกลุ่มสาระการ
เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อศึกษาผลของการฝึกการคิด
วิจารณ์ของนักเรียนหลังจากได้รับการฝึกการคิดวิจารณ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนการเคหะท่าทราย สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 33 คน ซึ่งเรียนรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม
ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 และได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิจารณ์
โดยสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ด้วยแผนการ
จัดการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาทักษะการคิดวิจารณ์ทั้ง 7 ด้าน ดังนี้ 1) การระบุประเด็นสำคัญ 2) การรวบรวม
ข้อมูล 3) การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล 4) การแยกแยะความแตกต่างของข้อมูล 5) การตั้งสมมติฐาน
6) การลงข้อสรุป 7) การประเมินผล และสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การซักถาม 2) การอธิบาย
3) การรับฟังความคิดเห็น 4) การตัดสินใจ 5) การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูลมาจากการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกทักษะการคิดวิจารณ์ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนจนครบ 1 ภาคเรียน และการทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วนำผลที่ได้มา
วิเคราะห์ทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียน ใน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนเรียนอย่างชัดเจน โดย
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีแนวโน้มการพัฒนาทักษะการคิดวิจารณ์
ที่ดีขึ้นทั้ง 7 ด้าน ส่วนพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละด้าน ได้แก่ การซักถาม การอธิบาย การรับฟังความคิดเห็น
การตัดสินใจ และการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีแนวโน้มการพัฒนาที่ดีขึ้นทุกด้าน ซึ่งพฤติกรรมด้านการ
ซักถามมีพัฒนาการสูงที่สุด รองลงมาคือการตัดสินใจ การรับฟังความคิดเห็น การอธิบาย และการทำงานตามที่ได้รับ
มอบหมาย

พัศตราภรณ์ อินทรสุวรรณ
ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

31 196 2550